

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senatul

LEGE CODUL DE CONDUITĂ A ALEȘILOR LOCALI

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I Domeniul de aplicare

Art. 1 – (1) Prezentul Cod de conduită a aleșilor locali – denumit în continuare Cod – stabilește și reglementează normele generale și normele specifice de conduită morală și profesională a aleșilor locali în exercitarea mandatului lor.

(2) Obiectivele acestui cod sunt:

- a) specificarea normelor de comportament cerute aleșilor locali în exercitarea prerogativelor legale conferite de mandatul pe care îl dețin;
- b) informarea cetățenilor asupra normelor de comportament pe care au dreptul să le pretindă la cei aleși;
- c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și aleșii locali, pe de o parte, și între cetățeni și funcționarii publici, pe de altă parte.

Art. 2 – În sensul prezentei legi se înțelege prin:

- a) *ales local* – primar, consilier local și consilier județean. El îndeplinește o funcție de autoritate publică în cadrul liberului exercițiu al mandatului pe care îl deține;
- b) *interes personal* – toate avantajele ce pot fi obținute în beneficiu personal al alesului local sau al familiei sale, a părinților, a prietenilor și a persoanelor apropiate sau a persoanelor cu care alesul are relații de afaceri sau politice;
- c) *interes public* - sfera de nevoi și necesități a unei comunități locale a căror satisfacere se realizează printr-un serviciu public și reprezintă atribuția autorității administrative respective;
- d) *conflict de interese* – orice situație în care un ales local are un interes personal de natură să influențeze sau să poată influența exercitarea imparțială și obiectivă a prerogativelor conferite de mandatul său;
- e) *funcții* – mandatul conferit unui ales local în urma unor alegeri directe sau indirecte și ansamblul atribuțiilor exercitate de acesta în virtutea acestui mandat;
- f) *informație de interes public* – orice informație ce privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice indiferent de suportul ei;
- g) *informație cu privire la datele personale* – orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

CAPITOLUL II

Principii generale

Art. 3 - Principiile și valorile etice care guvernează conduita morală și profesională a aleșilor locali sunt următoarele:

- a) *primatul legii* – alesul local își exercită mandatul în conformitate cu legea și trebuie să acționeze în orice împrejurare în conformitate cu ea;
- b) *prioritate interesului public* – în exercitarea mandatului său, alesul local urmărește exclusiv interesul public și nu interesul său personal, direct sau indirect, și nici interesul particular al altora, cu scopul de a obține un avantaj personal direct sau indirect;
- c) *deschidere și transparență* – activitățile desfășurate de alesul local în exercitarea mandatului său sunt publice și pot fi supuse monitorizării de către cetățeni;
- d) *responsabilitate* – alesul local își asumă responsabilitatea deciziilor pe care le ia în vederea îndeplinirii sarcinilor ce-i incumbă din exercitarea mandatului;
- e) *libertatea de gândire și de exprimare* – în fundamentarea deciziilor și a votului său în cadrul ședințelor autorității administrației publice locale în cadrul căreia a fost ales, alesul local își exprimă liber și neîngrădit opiniile respectând ordinea de drept și bunele moravuri.

CAPITOLUL III

Norme specifice de conduită ale aleșilor locali

Secțiunea 1

Obținerea mandatului

Art. 4 – (1) Campania electorală a celui care dorește să devină ales local trebuie să vizeze difuzarea și explicarea programului politic al acestuia.

(2) Candidatul nu trebuie să obțină voturi prin alte mijloace decât cele stabilite prin lege. El nu va denigra, nu va folosi violența și/sau amenințările, nu va manipula listele electorale și rezultatul votului oferind sau promițând favoruri.

Secțiunea 2

Exercitarea mandatului

Art. 5 - Alesul local nu trebuie să își exercite funcția sau să utilizeze prerogativele ce derivă din funcția sa acordând favoruri în interesul particular al unor persoane sau grupuri de persoane cu scopul de a obține un avantaj personal direct sau indirect.

Art. 6 - Alesul local nu trebuie să își exercite funcția sau să utilizeze prerogativele derivate din funcția sa pentru a obține avantaje în interesul său personal direct sau indirect.

Art. 7 – (1) Atunci când alesul local are un interes personal direct sau indirect în problemele examinate de consiliile locale sau /și județene sau de un organ executiv local sau/și județean, acesta trebuie să declare conflictul de interese înaintea deliberării și votării problemei.

(2) Alesul local nu trebuie să participe la nici o deliberare sau votare a unei probleme în care acesta are un interes personal direct sau indirect.

Art. – (1) Alesul local are obligația de a respecta toate reglementările prevăzute de legislația în vigoare referitoare la cumulul de funcții.

(2) Alesul local nu trebuie să dețină alte mandate politice dacă acestea îl împiedică să își exercite mandatul ce i-a fost conferit de electorat.

(3) Alesul local nu trebuie să exercite funcții, mandate, profesii sau responsabilități ce presupun un control al exercitării competențelor sale de reprezentant ales sau pe care el însuși, în calitate sa, trebuie să le controleze.

Art. 8 – (1) Pe durata exercitării competențelor sale conferite de lege, alesul local nu trebuie să-și acorde nici un avantaj direct sau indirect sie însuși, unei persoane sau unui grup de persoane cu scopul de a obține un avantaj personal direct sau indirect.

(2) Alesul local trebuie să ofere motivații pentru orice decizie, specificând toți factorii pe care se bazează decizia – cu precizarea dispozițiilor legale și reglementările aplicate – cât și cum corespunde această decizie acelor dispoziții și reglementări.

(3) În absența unor reglementări, motivația deciziei trebuie să conțină elementele ce demonstrează proporționalitatea, echitabilitatea și conformitatea acesteia cu interesul public.

Art. 9 - Pe durata exercitării funcțiilor sale, alesul local se va abține de la orice comportament ce ar putea fi calificat de către legile în vigoare drept corupție, activă sau pasivă.

Art. 10 – (1) Alesul local are obligația de a respecta disciplina bugetară și financiară care garantează cheltuirea adecvată a banului public, conform legislației naționale în vigoare.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, alesul local trebuie să se abțină de la orice act destinat deturnării fondurilor și/sau a subvențiilor publice. El trebuie să se abțină, de asemenea, de la orice act al cărui obiectiv ar putea fi utilizarea în interes personal direct sau indirect a fondurilor sau subvențiilor publice.

Secțiunea 3 **Încheierea mandatului**

Art. 11 – În exercitarea funcției sale, alesul local nu trebuie să acționeze de o manieră care să îi permită obținerea de avantaje profesionale viitoare după încheierea mandatului:

- a) în cadrul serviciilor publice de interes local, al regiilor autonome, al societăților comerciale de stat sau private care au fost sub controlul său în timpul exercitării funcțiilor sale;
- b) în cadrul unităților menționate la litera a) cu care a avut relații contractuale în timpul exercitării funcțiilor sale;
- c) în cadrul societăților comerciale în care autoritatea administrației publice în care își desfășoară activitatea este acționar și care au fost create în timpul mandatului său și în virtutea funcțiilor sale.

CAPITOLUL IV **Modalități de control**

Secțiunea 1 **Obținerea mandatului**

Art. 12 - (1) În cadrul campaniei sale electorale, candidatul la o funcție de demnitate locală trebuie să limiteze în mod proporțional și rezonabil nivelul cheltuielilor sale electorale.

(2) El trebuie să respecte cu conștiinciozitate orice prevedere impusă de legislația în vigoare referitoare la originea și cuantumul veniturilor financiare utilizate în campania sa electorală și, la cerere, să le facă publice.

(3) În absența unor reglementări în vigoare privind acest subiect, el va comunica aceste date pe baza unei simple cereri.

Secțiunea 2

Exercitarea mandatului

Art. 13 – (1) Alesul local trebuie să respecte cu conștiinciozitate orice prevedere impusă de legislația în vigoare referitoare la transparența și controlul intereselor personale directe sau indirecte, mandatelor, funcțiilor și profesiilor deținute, cât și a evoluției patrimoniului acestuia.

(2) În absența unor reglementări privind aceste aspecte, el va comunica datele respective pe baza unei simple cereri.

Art. 14 – (1) În exercitarea competențelor și funcțiilor sale, alesul local nu trebuie să obstrucționeze controlul motivat și transparent al organelor în drept asupra modului de exercitare a acestora.

(2) El va executa în mod responsabil și conștiincios toate deciziile cu titlu executoriu sau definitive ale acestor autorități.

(3) Atunci când se motivează actele sau deciziile supuse controlului, alesul local trebuie să menționeze în mod expres existența măsurilor de control și specifice autorităților competente în îndeplinirea lor.

CAPITOLUL V

Relațiile cu cetățenii

Art. 15 - (1) Alesul local este responsabil activitățile desfășurate în cadrul mandatului deținut în fața comunității locale pe care o reprezintă.

(2) Alesul local trebuie să ofere o motivație detaliată pentru orice decizie luată în cadrul exercitării mandatului său, specificând ansamblul elementelor care au sta la baza acesteia, prevederile legale în vigoare, precum și elemente care demonstrează conformitatea deciziei sale cu aceste prevederi.

(3) În caz de confidențialitate, aceasta trebuie motivată prin prezentarea elementelor care o compun.

(4) Alesul local trebuie să răspundă cu sollicitudine și conștiinciozitate oricărei cereri venite din partea cetățenilor privind exercitarea competențelor sale, motivarea acestora sau referitoare la funcționarea serviciilor care se află în responsabilitatea sa.

(5) El trebuie să încurajeze și să dezvolte orice măsură, care favorizează transparența competențelor sale, exercitarea acestor competențe și funcționarea serviciilor care se află în responsabilitatea sa.

CAPITOLUL VI

Relațiile cu funcționarii publici din cadrul autorităților administrației publice locale

Art. 16 - (1) Alesul local are obligația să prevină orice numire într-o funcție administrativă, ce se bazează pe alte principii decât recunoașterea meritelor și a aptitudinilor profesionale și/sau în alte scopuri decât necesitățile compartimentului respectiv.

(2) În cadrul angajării sau promovării personalului, alesul local trebuie să ia o decizie obiectivă și motivată.

Art. 17 – (1) În cadrul exercitării funcțiilor sale, alesul local trebuie să respecte atribuțiile aparatului propriu al autorităților administrației publice unde își desfășoară activitatea și aflat în responsabilitatea sa, fără a prejudicia exercitarea legitimă a autorității sale ierarhice.

(2) Alesul local nu trebuie să ceară sau să pretindă din partea unui funcționar public executarea sau omiterea executării unui act care să-i aducă un avantaj personal direct sau indirect, sau care să avantajeze persoane sau grupuri de persoane în scopul obținerii unor avantaje directe sau indirecte.

Art. 18 – (1) În cadrul exercitării atribuțiilor sale, alesul local trebuie să se asigure că rolul și atribuțiile funcționarilor publici din subordine sunt promovate în întregime.

(2) El trebuie să încurajeze și să promoveze măsuri care să favorizeze creșterea performanțelor în funcționarea serviciilor aflate în responsabilitatea sa, cât și motivarea personalului din subordine.

CAPITOLUL VII

Relațiile cu mijloacele de informare în masă

Art. 19 – (1) Alesul local trebuie să răspundă în mod atent, sincer și complet oricărei solicitări de informare emise de mijloacele de informare în masă, referitoare la exercitarea funcției sale.

(2) El are obligația de a furniza informații cu caracter public, fără discriminare, în condițiile legii. Nu va furniza, însă, informații cu caracter confidențial referitoare la viața sa particulară sau a unor terți.

(3) În activitatea sa, alesul local trebuie să încurajeze și să dezvolte orice măsură care facilitează și favorizează difuzarea în mijloacele de informare în masă a informațiilor referitoare la competențele sale, la exercitarea funcțiilor sale și la funcționarea serviciilor și compartimentelor aflate în responsabilitatea sa.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 20 – (1) Alesul local se angajează să citească și să înțeleagă ansamblul dispozițiilor prezentului Cod, precum și reglementările la care acesta face referire.

(2) Alesul local trebuie să declare că dorește să respecte prevederile acestui Cod.

(3) Alesul local trebuie să încurajeze și să promoveze orice măsură ce favorizează difuzarea acestui Cod către cetățeni și către mijloacele de informare în masă.

Art. 21 – În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului Cod, autoritățile administrației publice locale și serviciile publice de interes local vor introduce în regulamentul intern de organizare și funcționare dispoziții privind aplicarea prevederilor Codului, în conformitate cu activitățile specifice.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din cu respectarea dispozițiilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

Președintele Camerei Deputaților
Valer Dorneanu

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din cu respectarea dispozițiilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

Președintele Senatului
Nicolae Văcăroiu